

PROGRAMACIÓN DE LATÍN

4º E.S.O

**DEPARTAMENTO DE LINGUA CASTELÁ
E LITERATURA**

-C.P.I. DE XANCEDA

CURSO 2019-2020

1. CONTEXTUALIZACIÓN

2. OXECTIVOS DA MATERIA

3. COMPETENCIAS CLAVE

4. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDARES

5. METODOLOXÍA EMPREGADA

6. AVALIACIÓN

7. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

8. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINANZA E PRÁCTICA DOCENTE

1. CONTEXTUALIZACIÓN

O CPI de Xanceda é un centro rural ubicado no Concello de Mesía, con un total de 170 alumnos matriculados no curso 2018/2019. Se imparten as ensinanzas de Educación Infantil, Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria.

Ó CPI de Xanceda encóntranse adscritas dúas Escolas Unitarias, Olas e Visantoña, das que o alumnado se incorpora ó centro en 3º de Primaria.

En 4º de ESO temos matriculados 18 alumnos dos cales 4 de eles están cursando a optativa de Latín que se imparte por primeira vez no centro.

A lingua materna dominante é o galego, co cal os alumnos ó ser galego-falantes non presentan ningunha dificultade para a súa comprensión, xa que esta materia debe impartirse en lingua galega.

2. OBXECTIVOS DA MATERIA EN 4º DE ESO

- 2.1. Introducir ó alumnado no coñecemento dos aspectos esenciais da lingua e da cultura latina. □
- 2.2. Apreciar o papel que a lingua e a cultura latina desempeñan na orixen e fundamento das linguas romances e da cultura occidental.
- 2.3. Dotar ó alumnado dunha sólida base científica para o estudio e o perfeccionamiento progresivo no manexo doutras linguas.
- 2.4. Analizar o papel que desempeñou a lingua latina na formación do castelán e das demais linguas romances que se falan na actualidade na Europa romanizada e noutros países do mundo.
- 2.5. Entender o proceso de expansión que a cultura e a lingua latina experimentaron ó longo da historia.
- 2.6. Analizar a orixe do abecedario latino e a súa pronunciación.

Iniciar ó alumnado no concepto de flexión e estudar a estrutura interna das palabras.
- 2.7. Analizar a orixe das palabras e os elementos formais de estas que serven para definir a relación que manteñen con outras dentro da oración e a súa relación con outras linguas faladas polos alumnos.

2.8. Estudar as estruturas oracionais latinas e os elementos que definen as súas construción máis características.

2.9. Iniciar ó alumnado no coñecemento dalgunhas das manifestacións artísticas máis significativas da Antigüidade romana, tanto os seus monumentos coma as obras literarias.

2.10. Comprender las claves de la sociedad que hizo posibles las manifestaciones artísticas clásicas.

2.11. Estudiar ó léxico latino non só para entender os textos orixinais senón para adentrarse no estudo da etimoloxía para percibir as raíces latinas nas linguas modernas con especial énfasis no castelán.

3. COMPETENCIAS CLAVE

O perfil das competencias está regulado de acordo co establecido na Orde ECD/65/2015, do 21 de enero, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, secundaria obrigatoria e bacharelato.

A través do currículo da ESO e das diferentes actuacións que se levan a cabo no centro, o alumnado debe desenrolar as seguintes competencias:

- a) Comunicación lingüística (CCL)
- b) Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)
- c) Competencia dixital (CD)
- d) Aprender a aprender (CAA)
- e) Competencias sociais e cívicas (CSC)
- f) Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor (CSIEE)
- g) Conciencia y expresiones culturales (CCEC)

De estas, a competencia en comunicación lingüística sería instrumental, pois ademáis de formar parte do coñecemento das linguas, trátase dunha ferramenta que utilizan o resto das materias. Tamén é instrumental a competencia matemática e e as competencias básicas en ciencia e

tecnoloxía pero non é a fundamental nunha materia eminentemente lingüística como o Latín; as demais competencias deste grupo serán transversais.

-Competencia en comunicación lingüística

A comunicación é a habilidade para comprender, expresar e interpretar pensamentos, sentimentos e feitos, tanto de forma oral como escrita na ampla gama de contextos sociais e culturais, ben na lingua materna ou en outras linguas.

Ademáis, ó desenrolo desta competencia inclúe o dominio das estratexias de aprendizaxe, a regulación da conducta e as emocións e a convivencia.

A competencia comunicativa na próxima etapa educativa enriquece ó alumnado que ten agora as posibilidades de mellorar as habilidades lingüísticas ampliando o vocabulario e a gramática funcional, peñendoa ó servizo das cinco destrezas que establece o Marco Común Europeo de Referencia para as linguas: escoitar, falar, conversar, leer e escribir.

A competencia para escoitar e comprender mensaxes orais e escritos cada vez máis complexos na lingua propia e extranxeira amplíase a novos contextos e situacións, especialmente nos ámbitos literario, académico e de medios de comunicación. Os recursos para a expresión oral e escrita aumentan a medida que se enriquece o vocabulario, e a linguaxe é máis fluído e correcto. O dominio dos recursos para a comunicación interpersonal aumenta ca conciencia da existencia de distintos tipos de interacción verbal e non verbal. O coñecemento cada vez máis completo e a reflexión sobre os mecanismos e as normas que rixen a lingua, ademáis de comprender e escribir de maneira máis adecuada, coherente e correcta, facilita que se acceda desde a autoevaluación á comprensión, ó análise e ó comentario de textos, así como á planificación, á composición e á corrección das propias producións, e á identificación dos prexuízos e estereotipos que se dan no uso social das linguas.

O estudo do Latín, ademáis de aportar os coñecementos e os valores que forman parte do noso legado histórico, permite profundizar no dominio de esta competencia desde o coñecemento da orixe e dos fundamentos morfolóxicos, sintácticos e léxicos da nosa lingua. Asemesmo facilita o acceso a textos clásicos sinxelos e ó coñecemento da orixe común das distintas linguas e culturas de España. A lectura de fragmentos e obras representativas da Literatura latina, de forma guiada, mellora as competencias comprensivas e expresivas, desde o coñecemento e a práctica dos xéneros e dos recursos lingüísticos no contexto histórico no que se producen, ademáis de estimular o seu uso como fonte de placer, de enriquecemento persoal e de acceso ós valores que reflexan.

A competencia en comunicación lingüística tamén mellora de forma significativa co uso da lingua como ferramenta de aprendizaxe, dada a variedade de fontes ás que se ten acceso para extraer información global e específica, e as fórmulas que se utilizan (esquemas, mapas conceptuales, diagramas, comentarios de texto). As habilidades sociolingüísticas se incrementan, asimismo, co examen dos rasgos xeográficos, históricos, artísticos, literarios, etc. que definen a cultura ou culturas dos países ós que se accede desde o aprendizaxe das linguas clásicas. Por último, esta competencia inclúe o desenvolvemento de actitudes positivas hacia outras linguas e culturas, así como hacia a comunicación intercultural.

-Competencia dixital:

A competencia no tratamento da información e competencia dixital esixe o uso habitual das tecnoloxías da información e da comunicación como ferramenta de traballo individual e compartido, así como o uso dos seus servizos na práctica social habitual (teléfono móbil, Internet, etc), e o uso crítico da súa práctica no tempo de ocio (libros electrónicos, de televisión dixital, etc.).

Neste sentido, o estudo das linguas clásicas desenvola esta competencia desde o traballo do profesor que se encargará de que os alumnos usen as novas tecnoloxías como ferramentas habituais de traballo: exercicios a ordenador, traballos de investigación na rede, manexo das ferramentas tecnolóxicas postas á súa disposición polo profesor, como medio de comunicación entre os alumnos e entre eles e o profesor (exercicios, textos, etc...).

-Competencias sociais e cívicas:

A relación positiva de convivencia nos distintos entornos nos que o alumnado desenvola a súa actividade esixe que a práctica activa do diálogo e a negociación, como fórmula na solución de conflitos, se realicen como habilidades interpersonais que configuran as competencias sociais e cívicas.

No bacharelato, cobran especial relevancia as competencias cidadanas pois o alumnado, durante esta etapa ou ó final da mesma, é suxeito activo e exerce o voto democrático, e con él, adquire compromiso individual e colectivo cas institucións democráticas e cos problemas sociais, en especial mente cos relacionados cos dereitos humanos.

O estudo da historia de Roma, a súa organización política, orixen da democracia, exaltación do cidadán e da cidades como centro no que se organiza a vida, son un claro exemplo no que os alumnos poden desenvolver esta capacidade.

-Sentido de iniciativa e espírito emprendedor:

A competencia para tomar decisión e asumir as responsabilidades de maneira autónoma é unha competencia imprescindible en esta etapa. Orientar esa autonomía hacia a inclusión sociolaboral ou académica é un dos componentes claves de esta competencia. Utilizar esa autonomía para promover cambios e para aceptalos e apoialos é un segundo compoñente que podemos definir como espírito emprendedor, sea cal sexa o campo de coñecemento no que se aplique. En ambos compoñentes é necesario saber enfrentarse a situacións novas con autonomía, eficacia, confianza en sí mesmo e creatividade, e require necesariamente un aprendizaxe.

-Conciencia e expresións culturais:

A competencia cultural e artística se define pola sensibilidade hacia a expresión creativa de ideas, experiencias e emocións a través dos distintos códigos de expresión, tales como a música, a expresión corporal, a literatura ou as artes plásticas, e o seu uso como fontes de formación e enriquecemento persoal, e como medio para a conservación do patrimonio artístico e cultural. No campo dos coñecementos, o dominio de esta competencia esixe identificar os elementos expresivos básicos.

Esta competencia ten un amplo campo de actuación na área de latín gracias ó maravilloso legado cultural e artístico que nos deixou a tradición romana, que a súa vez recolle gran parte dos logros gregos.

4. CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, COMPETENCIAS CLAVE E ESTÁNDAR

CVE-DOG: e8qwmh18-m289-mgz7-e2c9-gsg52hmvin2

XUNTA
DE GALICIA

15881130-0229 - Depoñe legal c/15 de 1908 - <http://www.xunta.es/diario-oficial-galicia>

Latín. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
• m	• B5.5. Vida cotiá: vivenda, alimentación e indumentaria.	• B5.6. Recoñecer os tipos de vivenda empregados en Roma, as características principais da alimentación romana, os elementos da indumentaria e as normas de hixiene persoal, peteados e cosméticos.	• LAB5.6.1. Distingue e describe o modo de vida en Roma no ámbito privado, analizando os tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrastáos coa actualidade.	• CD • CCEC • CSC • CCL • CSIEE • CCL • CAA
• d • e • fi	• B5.6. Espectáculos públicos: teatro, circo e anfiteatro.	• B5.7. Coñecer os espectáculos públicos realizados no teatro, no circo e no anfiteatro, e a súa relación co mundo actual.	• LAB5.7.1. Describe as características dos tipos de espectáculos públicos celebrados no teatro, no circo e no anfiteatro, valora o seu mantemento no mundo actual e sitúa nun mapa os teatros, os circos e os anfiteatros conservados máis importantes.	• CSC • CSIEE • CCL • MCCT • CCEC
Bloque 6. Textos				
• h	• B6.1. Análise morfolóxica e sintáctica.	• B6.1. Aplicar coñecementos básicos de morfoloxía e sintaxe para iniciarse na interpretación, na tradución e na retroversión de frases de dificultade progresiva e textos adaptados.	• LAB6.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.	• CCL • CAA
• d • o	• B6.2. Comparación das estruturas latinas coas das linguas propias.	• B6.2. Comparar as estruturas latinas coas das linguas propias.	• LAB6.2.1. Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de forma global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.	• CCL • CAA
• h	• B6.3. Iniciación ás técnicas de tradución.	• B6.3. Utilizar correctamente os manuais de gramática e o dicionario, recoñecendo e analizando toda a información que proporcionan.	• LAB6.3.1. Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos.	• CCL • CAA

DOG Núm. 120

Luns, 29 de xuño de 2015

Páx. 25937

DOG

Diario Oficial de Galicia

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. O latín, orixe das linguas romances				
<ul style="list-style-type: none"> • f • ñ • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Marco xeográfico da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Coñecer e localizar en mapas o marco xeográfico da lingua latina. 	<ul style="list-style-type: none"> • LAB1.1.1. Sitúa sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúa en distintos períodos a civilización romana, delimitando o seu ámbito de influencia e situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCEC • CAA • CD • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • e • ñ • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. O indoeuropeo. Linguas indoeuropeas e familias lingüísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Identificar o indoeuropeo como a lingua nai da maioría das linguas faladas en Europa actualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> • LAB 1.2.1. Define o indoeuropeo e recoñece as linguas indoeuropeas e as súas familias, delimitando nun mapa a zona de orixe e as zonas de expansión. 	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA • CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> • l • ñ • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. O indoeuropeo. Linguas indoeuropeas e familias lingüísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Agrupar as linguas indoeuropeas en familias lingüísticas e localizalas nun mapa. 	<ul style="list-style-type: none"> • LAB 1.3.1. Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa, diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e non indoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CD
<ul style="list-style-type: none"> • l • ñ • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Linguas de España: linguas romances e non romances. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Coñecer as orixes das linguas faladas en España, clasificalas e localizalas nun mapa. 	<ul style="list-style-type: none"> • LAB1.4.1. Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe as romances e as non romances, e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA • CD
<ul style="list-style-type: none"> • f • ñ • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LAB 1.5.1. Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • b 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Nacións básicas de evolución 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Coñecer e aplicar as regras 	<ul style="list-style-type: none"> • LAB 1.6.1. Realiza evolucións de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

CVE-DOG: e8qwmh18-m289-mgz7-e2c9-gsg52hmivn2

Latín. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		castelán.	frases, onde practica o seu uso.	
• b	• B4.4. Oración simple: atributivas e predicativas. oracións	• B4.4. Recoñecer e clasificar os tipos de oración simple.	• LAB4.4.1. Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.	• CMCCT • CCA • CCL
• e	• B4.5. Oración composta: oracións coordinadas.	• B4.5. Distinguir as oracións simples das compostas.	• LAB4.5.1. Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.	• CAA • CMCCT • CCL
• h	• B4.6. Construcións de infinitivo e de participio máis transparentes.	• B4.6. Identificar, distinguir e traducir correctamente as construcións de infinitivo e participio máis transparentes.	• LAB4.6.1. Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analizaas e tradúceas correctamente.	• CCL
Bloque 5. Roma: historia, cultura e civilización				
• a • f • e • n	• B5.1. Períodos da historia de Roma.	• B5.1. Coñecer os feitos históricos das etapas da historia de Roma, encadrados no seu período correspondente e realizar eixes cronolóxicos.	• LAB5.1.1. Distingue as etapas da historia de Roma e explica os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras. • LAB5.1.2. Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico correspondente. • LAB5.1.3. Pode elaborar eixes cronolóxicos nos que se representan feitos históricos salientables, consultando diferentes fontes de información. • LAB5.1.4. Describe algúns dos principais feitos históricos da civiliza-	• CSC • CSIEE • CD • CAA • CCEC • CSC • CD • CAA • CMCCT • CSC • CCEC

CVE-DOG: e8qwmh18-m289-mgz7-e2c9-gsg52hmviv2

Latín. 4º de ESO				
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
• a • n	• B5.2. Organización política e social de Roma.	• B5.2. Coñecer os trazos fundamentais da organización política e social de Roma.	• ción latina, e explica a grandes liñas as circunstancias en que teñen lugar e as súas principais consecuencias.	• CCL
			<ul style="list-style-type: none"> • LAB5.2.1. Describe os trazos esenciais que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano. • LAB5.2.2. Describe a organización da sociedade romana e explica as características das clases sociais e os papéis asignados a cada unha delas, en comparación cos actuais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CSC • CCL • CSIEE • CSC • CCEC • CCL
• c • n	• B5.3. A familia romana.	• B5.3. Coñecer a composición da familia e os papéis asignados aos seus membros.	• LAB5.3.1. Identifica e explica os papéis que desempeña dentro da familia cada un dos seus membros, e analiza a través deles os estereotipos culturais da época en comparación cos actuais.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC • CCL
• l • n	• B5.4. Mitoloxía e relixión.	• B5.4. Coñecer os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina.	• LAB5.4.1. Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CCL • CD
• n • n	• B5.4. Mitoloxía e relixión.	• B5.5. Coñecer os deuses, mitos e heroes latinos, e establecer similitudes e diferenzas entre os mitos e os heroes antigos e os actuais.	• LAB5.5.1. Recoñece e ilustra con exemplos o mantemento do mítico e da figura do heroe na nosa cultura, e sinala as similitudes e as principais diferenzas que se observan entre ambos os tratamentos.	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCEC • CD

CVE-DOG: e6qwmh18-m289-mgz7-e2c9-gsg52hmivn2

XUNTA
DE GALICIA

ISSN1130-0229

Deseño: Xagui C-484-1998

<http://www.xunta.es/diario-oficial-galicia>

Latín. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
• l • f	• B6.4. Lectura comprensiva de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.	• B6.4. Realizar a través dunha lectura comprensiva a análise e o comentario do contido e a estrutura de textos latinos traducidos.	<ul style="list-style-type: none"> • LAB6.4.1. Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias. • LAB6.4.2. Elabora mapas conceptuais e estruturas dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CCL • CMCCT • CD • CCL
• b	• B6.5. Produción de pequenos textos propios en lingua latina.	• B6.5. Redactar en lingua latina pequenos textos de produción propia.	• LAB6.5.1. Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto.	• CCL
• g	• B6.5. Produción de pequenos textos propios en lingua latina.	• B6.6. Realizar pequenos coloquios en latín con frases sinxelas e de dificultade progresiva.	• LAB6.5.1. Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	• CCL
Bloque 7. Léxico				
• h • ñ • o	• B7.1. Vocabulario básico latino: léxico transparente, palabras de maior frecuencia.	• B7.1. Coñecer, identificar e traducir o léxico latino transparente e as palabras de maior frecuencia.	<ul style="list-style-type: none"> • LAB7.1.1. Deduce o significado de termos latinos non estudados, partindo do contexto ou de palabras da lingua propia. • LAB7.1.2. Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL • CD • CAA
• b • ñ • o	• B7.2. Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos.	• B7.2. Distinguir e coñecer o significado dos principais prefixos e sufixos que interveñen na composición e na derivación culta.	• LAB7.2.1. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
• l	• B7.2. Composición e derivación	• B7.3. Recoñecer os elementos	• LAB7.3.1. Identifica a etimoloxía de	• CCL

DOG Núm. 120

Luns, 29 de xuño de 2015

Páx. 25938

DOG

Diario Oficial de Galicia

CVE-DOG: e6qwmh18-m289-mgz7-e2c9-gsg52hmivn2

Latín. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
• l • f	• B6.4. Lectura comprensiva de textos latinos orixinais, adaptados ou traducidos.	• B6.4. Realizar a través dunha lectura comprensiva a análise e o comentario do contido e a estrutura de textos latinos traducidos.	• LAB6.4.1. Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias. • LAB6.4.2. Elabora mapas conceptuais e estruturas dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.	• CCEC • CCL • CMCCT • CD • CCL
• b	• B6.5. Producción de pequenos textos propios en lingua latina.	• B6.5. Redactar en lingua latina pequenos textos de produción propia.	• LAB6.5.1. Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto.	• CCL
• g	• B6.5. Producción de pequenos textos propios en lingua latina.	• B6.6. Realizar pequenos coloquios en latín con frases sinxelas e de dificultade progresiva.	• LAB6.5.1. Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.	• CCL
Bloque 7. Léxico				
• h • ñ • o	• B7.1. Vocabulario básico latino: léxico transparente, palabras de maior frecuencia.	• B7.1. Coñecer, identificar e traducir o léxico latino transparente e as palabras de maior frecuencia.	• LAB7.1.1. Deduce o significado de termos latinos non estudados, partindo do contexto ou de palabras da lingua propia. • LAB7.1.2. Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.	• CAA • CCL • CD • CAA
• b • ñ • o	• B7.2. Composición e derivación culta: lexemas, prefixos e sufixos.	• B7.2. Distinguir e coñecer o significado dos principais prefixos e sufixos que interveñen na composición e na derivación culta.	• LAB7.2.1. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.	• CMCCT • CCL
• l	• B7.2. Composición e derivación	• B7.3. Recoñecer os elementos	• LAB7.3.1. Identifica a etimoloxía de	• CCL

5. METODOLOXÍA EMPREGADA

A metodoloxía didáctica en esta etapa será activa e participativa, favorecendo ó traballo individual e cooperativo do alumnado, así como o logro dos obxectivos e das competencias correspondentes, de ahí que o obxectivo último desta materia sexa o desenrolo da competencia comunicativa do alumno. Por tanto, fixaranse as estratexias para acadar os estándares de aprendizaxe avaliábles, previstos en cada materia.

O noso modelo didáctico parte da teoría de aprendizaxe significativo, e está centrado basicamente en torno ós principios psicopedagóxicos básicos. Propoñemos a utilización dos dous tipos de metodoloxías:

-Teórico-expositiva: indicada para contidos de carácter teóricos.

-Práctica ou de indagación: que incluírá actividades propostas na clase, comentarios de texto, pequenas investigación, visionado de películas,...relacionadas cos contidos procedimentales. Neste apartado, consideramos imprescindibles as novas tecnoloxías da información e da comunicación como unha ferramenta fundamental de traballo.

Non utilizaremos libro de texto senón que o profesor fará chegar ós alumnos materiais de distintos libros e distintas fontes de información.

Os materiais e espacios que se utilizarán deben responder a este enfoque eminentemente práctico, e sinálanse os seguintes (sen exclusión de outros que se puideran utilizar:

- Material fotocopiábel entregado polo profesor: ilustracións, diagramas, textos de autores, actividades variadas, etc.
- Aula de informática.
- TV, CD.
- Biblioteca.
- Caderno do alumno...

6. AVALIACIÓN

Realizaranse 2 probas escritas ca seguinte ponderación:

- Primeiro parcial: 30%
- Segundo parcial: 30%
- Traballo obrigatorio sobre mitoloxía: 20%
- Traballo realizado na aula e clase: 10%
- Actitude ante materia e motivación: 10%

Ó final de curso, en xunio faráselles unha recuperación global da materia, co fin de que non teñan a materia pendente para setembro.

Cada proba terá unha puntuación máxima de 10, ponderando cada pregunta según o seu grado de dificultade.

A media de cada un das avaliacións farase ó final do curso, tendo en conta que a materia é de avaliación continua, polo que os contidos de cada unidades estarán presentes en todas. Se realizará unha media da nota de cada avaliación, sendo a ponderación a seguinte:

-1ª avaliación: 20%

-2ª avaliación: 35%

-3ª avaliación: 45%

Á avaliación final irá todo o alumnado que suspenderá máis dunha avaliación ou que suspenda a última avaliación. A proba consistirá nun examen final no que figurarán os contidos mínimos esixidos na materia.

A proba extraordinaria de setembro consistirá nunha proba escrita sobre os contidos abordados nas tres avaliacións do curso. Será ponderada ata 10 puntos...

7. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSEÑANZA E PRÁCTICA DOCENTE

Para o análise do proceso de ensinanza-aprendizaxe e da práctica docente, distinguimos catro aspectos:

-Motivación para o aprendizaxe: accións concretas que invitan ó alumno a aprender.

-Organización do momento de ensinar: dar estrutura e cohesión ás diferentes secuencias do proceso de ensinanza-aprendizaxe.

-Orientación do traballo dos alumnos.

-Seguimento do proceso de aprendizaxe; accións de comprobación e mellora do proceso de aprendizaxe (ampliación, recuperación, reforzo).